

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Rákóczi út 32.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

BESZÁMOLÓ

- a Képviselő-testületnek -

a Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Sárospatak Város Önkormányzata 137/2014.(V. 30.) KT határozatával létrehozta a Helyi Értéktár Bizottságot melynek feladata a települési értékek azonosítása, a helyi értékeket tartalmazó gyűjtemény gondozása, a megyei értéktárral történő kapcsolattartás.

A Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság a 2025. évre vonatkozó beszámolóját elkészítette.

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság melléklet szerinti tartalommal elkészült beszámolóját elfogadni szíveskedjen.

Sárospatak, 2026. február 10.

dr. Farkas Szabolcs

Készítette: Szántó László

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Szabó Gergő LL.M
jegyző

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

...../2026. (.....)

határozati-javaslat

a Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

Sárospatak Város Önkormányzata Képviselő-testülete tárgybani beszámolót megtárgyalta és azt elfogadta.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Beszámoló
a Helyi Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

Készítette:
Jaskó Beatrix
Helyi Értéktár Bizottság elnöke

Sárospatak Város Önkormányzata 137/2014.(V. 30.) KT határozatával létrehozta a Helyi Értéktár Bizottságot melynek feladata a települési értékek azonosítása, a helyi értékeket tartalmazó gyűjtemény gondozása, a megyei értéktárral történő kapcsolattartás.

A Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság munkáját ebben az évben a lehetőségek és a kihívások egyaránt jellemezték. A tavalyi évhez képest több olyan kezdeményezés is volt, amely – elsősorban szervezési és körülményi okok miatt – nem tudott megvalósulni. Így elmaradtak a Helyi Értéktárakat, Értékeket bemutató vásárok és fesztiválok, amelyek korábban fontos szerepet töltek be a helyi, megyei értékek népszerűsítésében és a lakosság megszólításában. Szintén nem került sor a Hungarikum pályázaton való részvételre, ebben az évben Sárospatak nem élt ezzel a lehetőséggel.

Mindezek mellett a beszámolási időszak nemcsak hiányokról, hanem előremutató változásokról és új kezdeményezésekről is számot adhat.

1. Szervezeti változások

A Bizottság munkáját jelentősen erősítette, hogy új taggal bővült: Császár Erika személyében, aki a hungarikumok világában szerzett tapasztalatával, valamint számos új ötletével friss szemléletet és lendületet hozott a közös munkába. A 2025. november 12-i Helyi Értéktár Bizottsági ülésen Császár Erika bemutatkozott a Bizottság tagjai előtt. Ismertette szakmai hátterét, eddigi munkásságát, valamint a Bizottságban betöltendő szerepével kapcsolatos céljait. A jelenlévők üdvözlötték az új tagot és támogatásukról biztosították.

2. NEKTÁR adatbázis

A Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság munkáját hosszú távon jelentősen segíti az országos NEKTÁR adatbázis, amely egységes felületen teszi elérhetővé és kereshetővé a helyi értékeket. Ugyanakkor a jelenlegi beszámolási időszakban a rendszer használata komoly kihívást jelent a Bizottság számára. Sárospatak jelenleg 34 nyilvántartott helyi értékkel rendelkezik, amelyek mindegyikét rendkívüli részletességgel szükséges feltölteni a NEKTÁR felületére.

A részletes adatlapok elkészítése és feltöltése jelentős idő- és humánerőforrás-igénnyel jár, amely a jelenlegi kapacitások mellett nehezen biztosítható. A Bizottság ülésén részletesen áttekintettük a feladat nagyságrendjét, valamint az ebből fakadó nehézségeket. A tagok egyetértettek abban, hogy bár a folyamat hosszú távon az értéktár működésének átláthatóságát és szakmai színvonalát erősíti, rövid távon komoly szervezési és erőforrásbeli kihívást jelent.

3. Helyi Értéktár javaslat

A Sárospataki Helyi Értéktár élő és folyamatosan bővülő rendszer, amelynek egyik legfontosabb pillére a helyi közösség aktivitása és kezdeményezőkézsége. A beszámolási időszakban két új javaslat érkezett a Helyi Értéktárba történő felvételre: a **Zempléni Rajztanárok Alkotó Köre**, valamint a **Zsindely Népi Együttes**. Mindkét kezdeményezés hosszú idő óta meghatározó szereplője Sárospatak és a térség kulturális életének, tevékenységük a közösségformálás, a hagyományörzés és az értékteremtés szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. A Bizottság a szóbeli javaslatokat megvizsgálta, és szakmai szempontból egyaránt megalapozottnak találta. A Helyi Értéktár Bizottság őszi ülésén ezt elfogadta és felvettük a Települési Értéktárba. A felterjesztések kidolgozását és benyújtását Császár Erika és Jaskó Beatrix vállalták. Az írásbeli javaslat, a hozzá kapcsolódó dokumentációval elkészült.

4. Megyei Értéktár javaslat

A Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság kiemelt feladatának tekinti, hogy a helyi jelentőségű értékek számára – szakmai megalapozottság esetén – továbblépési lehetőséget biztosítson a megyei értéktári szint felé. A beszámolási időszakban a Bizottság a **„Zsákomban a bábom”** elnevezésű szellemi értéket a Megyei Értéktárba történő felterjesztésre alkalmasnak ítélte, és a szükséges dokumentáció elkészítését Jaskó Beatrix és Szentirmai László elkészítette, majd ezt követően a felterjesztést benyújtotta. Jelenleg a Megyei Értéktár döntésére, valamint az elfogadásról szóló határozatra várunk. A Bizottság bízik abban, hogy a felterjesztett érték szakmai színvonala és közösségi beágyazottsága alapján pozitív elbírálásban részesül, ami tovább erősítené Sárospatak szerepét a megye kulturális értékeinek rendszerében. A 2027-es évre tervezett Szakrális Bábkonferencia tükrében ez nagy jelentőséggel bír.

Továbbra is folyamatban van **Jakab Gábor keramikus** munkásságát bemutató javaslat. A javaslatot Leskó Andrea állítja össze.

5. Vármegyei Értékdíj javaslat

A beszámolási időszak egyik legjelentősebb eredménye, hogy **A Lorántffy Zsuzsanna Hímzőműhely** felterjesztése a **Vármegyei Értékdíjra** sikeres volt, és az érték elnyerte a rangos elismerést. A díj odaítélése visszaigazolása annak a következetes, magas színvonalú szakmai munkának, amelyet a Hímzőműhely hosszú évek óta végez a hagyományos kézműves tudás megőrzése, továbbadása és megújítása érdekében. A műhely tevékenysége nemcsak Sárospatak kulturális arculatát gazdagítja, hanem hozzájárul a vármegye népi iparművészeti értékeinek megőrzéséhez is. A Vármegyei Értékdíj elnyerése egyben megerősíti a Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság munkájának létjogosultságát és fontosságát, hiszen célunk, hogy a helyi közösségek által létrehozott és fenntartott értékek megfelelő szakmai figyelmet és elismerést kapjanak.

6. Magyar Értéktár javaslat

A Sárospataki Helyi Értéktár Bizottság hosszú távú céljai között kiemelt helyet foglal el, hogy a helyi és térségi jelentőségű értékek közül a legkiemelkedőbbek országos szinten is bemutatásra és elismerésre kerüljenek. Ennek jegyében a Bizottság megkezdte az **Úrihímzés** felterjesztésének előkészítését a **Magyar Értéktárba**, a kiemelkedő nemzeti értékek közé.

Az Úrihímzés Sárospatakhoz és a térséghez szorosan kötődő, magas művészi és történeti értéket képviselő szellemi és tárgyi örökség, amely méltán tarthat számot országos figyelemre. A felterjesztéshez szükséges részletes szakmai dokumentáció összeállítását **Koscsó Istvánné és Jaskó Beatrix** vállalták, akik munkájukkal biztosítják a javaslat szakmai megalapozottságát és hitelességét. A felterjesztés előkészítése jelenleg is folyamatban van. Ennek részeként zajlik az audiovizuális dokumentumok gyűjtése, valamint a szakmai és közösségi támogatói nyilatkozatok beszerzése. A Bizottság célja, hogy a benyújtandó anyag teljes körűen bemutassa az Úrihímzés történeti gyökereit, jelenkori élő gyakorlatát és közösségi jelentőségét. A gondos előkészítés hozzájárul ahhoz, hogy a felterjesztés megfeleljen a Magyar Értéktár magas szakmai elvárásainak, és reális eséllyel pályázhasson a kiemelkedő nemzeti érték cím elnyerésére.

A Helyi Értéktár 2025. november 12-én tartott ülést, melyről Jegyzőkönyv készült. Mellékletként a beszámolóhoz csatolva. Valamennyi, a Helyi Értéktárba eddig felvett érték sajátos eszközszerével napjainkban is hozzájárul a város értékeinek újszerű megismeréséhez, felhasználásához, gyarapodásához. Reméljük a következő évben is sikerül felkutatni, bővíteni a helyi értéktárat. Az év eseményei összességében hozzájárultak ahhoz, hogy a Bizottság új irányokat jelöljön ki, és megalapozza a jövőbeni fejlesztések és programok sikeres megvalósítását.

Sárospatak, 2026. január 15.

Jaskó Beatrix

Jegyzőkönyv

Készült: 2025. november 12-én

Helyszín: Rákóczi Vár

Alkalom: A Helyi Értéktár Bizottság soron következő ülése

Jelenlévők:

- Dr. Tamás Edit
- Dr. Dienes Dénes
- Császár Erika
- Jaskó Beatrix

1. Napirendi pont: Új tag bemutatkozása

Császár Erika bemutatkozott a Bizottság tagjai előtt. Ismertette szakmai hátterét, eddigi munkásságát, valamint a Bizottságban betöltendő szerepével kapcsolatos céljait. A jelenlévők üdvözltek az új tagot és támogatásukról biztosították.

2. Napirendi pont: Az új SZMSZ ismertetése

A Bizottság tagjai megismerkedtek a szervezeti és működési szabályzat frissített változatával. Az ismertetés során hangsúly került a működési folyamatok átláthatóságára és a hatékonyság növelésére irányuló módosításokra.

3. Napirendi pont: Tájékoztatás a NEKTÁR felhívásáról és az adatbázis feltöltésének nehézségeiről

A Bizottság áttekintette a NEKTÁR felhívás részleteit. Megállapításra került, hogy az adatbázis feltöltése több technikai és adminisztratív kihívást jelent, amelyek megoldására javaslatok hangzottak el.

4. Napirendi pont: A 2024-es év értéktári felterjesztései és folyamatai

A Bizottság áttekintette a 2024-ben zajló felterjesztési folyamatokat:

- **Puppet in Packet** helyi érték felterjesztése a Megyei Értéktárba megtörtént; a határozat még nem született meg.
- **A Lorántffy Zsuzsanna Hímzőműhely** felterjesztése a Vármegyei Értékdíjra sikeres volt, a díjat elnyerték.
- **Folyamatban van Jakab Gábor keramikus** munkásságának felterjesztése a Megyei Értéktárba.
- **Folyamatban van az Úruhímzés** felterjesztése a Hungarikum Értékek közé.

5. Napirendi pont: Új javaslatok a Helyi Értéktárba

Két javaslat érkezett a Helyi Értéktárba történő felvételre:

- **Zempléni Rajztanárok Alkotó Köre**

- **Zsindely népi együttes**

A Bizottság mindkét javaslatot egyhangúlag elfogadta és támogatta.

A felterjesztések kidolgozását és benyújtását **Császár Erika** és **Jaskó Beatrix** vállalták.

6. Napirendi pont: Kötetlen beszélgetés a következő év feladatairól és céljairól

Az ülés végén a Bizottság kötetlen eszmecsere-t folytatott a 2026-os év lehetséges feladatairól, prioritásairól és a további értéktári kezdeményezések irányairól.

A jegyzőkönyvet készítette:

Jaskó Beatrix

Jóváhagyta: